

ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГАЛУЗІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Постановка проблеми. Ринок сільськогосподарського машинобудування в Україні потребує оновлення матеріально-технічної бази, за допомогою введення нових технологій у процес виробництва сучасних, конкурентоспроможних машин. Ця теза є особливо актуальною тому, що за допомогою введення новітніх технологій, інноваційних ідей, вітчизняні виробники сільськогосподарської техніки в подальшому зможуть конкурувати на зовнішніх ринках, що безумовно сприятиме розвитку національної економіки України в цілому.

Для забезпечення зростання науково-технічного прогресу у галузі сільськогосподарського машинобудування необхідні матеріально-технічні ресурси. Але у зв'язку із відсутністю суттєвої модернізації основних фондів, внутрішньодержавного конкурентоспроможного ринку, недостатньою увагою з боку держави щодо розвитку та становлення цієї сфери, а також відсутність дієвого економічного та правового механізмів забезпечення належного функціонування цієї галузі призводять поки що до такої ситуації, коли Україна не може вважатися конкурентом із світовими виробниками техніки для АПК. Питання про розвиток вітчизняних підприємств машинобудування поки що, на жаль, не може бути вирішено в бажаному для нас варіанті. В економічній площині, більшість підприємств сільгоспмашинобудування позбавлені можливості не лише займатися розробкою нової техніки та модернізацією виготовлених зразків, а й забезпечити проведення технічного переоснащення власних виробничих потужностей, що, у свою чергу, позначається на якості випущеної продукції, що унеможливорює її конкуренцію на зовнішніх ринках.[1,с.64] До науково-технічних чинників, які впливають на розвиток цієї галузі можна віднести і низьку надійність, невідповідність основних параметрів

вітчизняної техніки сучасним вимогам виробництва; практично відсутня автоматизація контролю та управління роботою.[2, с.42]

Особливої уваги, на нашу думку, заслуговує вирішення питання щодо створення системи належного правового забезпечення функціонування ринку сільськогосподарського машинобудування. На даний час правове регулювання цього ринку здійснюється за допомогою таких нормативно-правових актів, як Закон України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу», Державної програми розвитку вітчизняного машинобудування для АПК на 2007-2010 роки, Державної програми активізації розвитку економіки та інших. Ці нормативно-правові документи, на сьогоднішній день не забезпечують належним чином реалізацію завдань створення та функціонування конкурентоспроможного ринку сільськогосподарського машинобудування. Чинні нормативні документи, на жаль, не підкріплюються достатнім фінансовим забезпеченням, що фактично унеможливує виконання цих актів учасниками відповідних відносин, а безпосереднє звернення до цих норм не вирішує в цілому проблеми щодо системного характеру економіко-правового забезпечення функціонування всієї сфери.

На нашу думку, виходом з цієї ситуації може бути запозичення позитивного досвіду деяких іноземних держав, зокрема таких, як Ірландія, Фінляндія, країни Південно-Східної Азії, які нещодавно мали слабкі, неконкурентоспроможні галузі економіки, насамперед саме галузь сільськогосподарського машинобудування і протягом певного проміжку часу здійснили інноваційний прорив в цій сфері, що дозволив їм увійти до числа низки розвинених економік світу.

За допомогою інновацій зазначені держави подолали спад в економіці, забезпечили її структурну перебудову і на даний час наситили зовнішній ринок різноманітною конкурентоспроможною продукцією, саме тому інноваційна компонента, яка реалізується через створення, впровадження і значне поширення нових товарів, послуг, технологічних процесів стає вирішальним фактором зростання обсягів виробництва, зайнятості населення, залучення

інвестицій, поліпшення якості продукції, економії трудових і матеріальних ресурсів, удосконалення організації виробництва й підвищення його ефективності. Досягнення такого рівня в українських реаліях буде означати побудову конкурентоспроможної економіки, яка здатна захистити як вітчизняного виробника, так і споживача від зовнішньої монополії іноземних виробників сільськогосподарської техніки.[3, с.42]

Необхідно також визнати, що інноваційний розвиток досліджуваної сфери є невід'ємною складовою комплексу заходів, які забезпечать досягнення національних інтересів щодо розвитку економіки держави в цілому, зменшення її технічної залежності.

Для приближення вітчизняної сільськогосподарської техніки до сучасних моделей світових виробників необхідне на нашу думку: оновлення матеріально-ресурсного потенціалу галузі сільськогосподарського машинобудування на інноваційних засадах, перехід на інноваційну модель розвитку, підвищення професійного рівня працівників галузі, залучення нових технологій. Реалізацію цих завдань можливо здійснити за допомогою іноземних інвестицій та фінансової підтримки з боку держави за умови створення дієвої системи господарсько-правового забезпечення цієї сфери.

Таким чином, ми можемо дійти висновку, що на сучасному етапі вітчизняні підприємства, які виробляють сільськогосподарську техніку, не можуть конкурувати із іноземними виробниками сільськогосподарської техніки та приносити прибуток національній економіці, оскільки не відповідають сучасному рівню науково-технічного прогресу. Але шляхом фінансової підтримки держави, запровадження іноземних інвестицій, оновлення матеріально-технічної бази, розвитку інноваційної діяльності, вітчизняні виробники мають великий потенціал щодо цієї галузі. Сприятиме цьому нормативна підтримка, яка повинна відповідати економічним реаліям і бути правовим орієнтиром для всіх учасників відповідних відносин. Окремо наголошуємо на необхідності врахування позитивного досвіду зарубіжних країн, що досягли мети побудови конкурентоспроможного ринку сільськогосподарського машинобудування.

Література:

1. Н.Б.Кирич, І.В. Луциків: «Сучасний стан та перспективи розвитку галузі сільськогосподарського машинобудування в Україні»/ Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки- №4,2012, с. 63-67;
2. В.В.Адамчук, Я.С. Гуков, М.І. Грицишин: «Проблеми та перспективи вітчизняного сільськогосподарського машинобудування»// жовтень,2010, с.42-45;
3. І.Д.Чуліпа: «Проблеми інноваційного розвитку машинобудування в Україні та шляхи їх вирішення»// Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки//№12,2007,с.42-45.

Сарибекян Маруся Самвелівна – здобувач НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України, помічник заступника голови Полтавського районного суду Полтавської області